

PÄIJÄNNE-LEADER RY

TOIMINTAKERTOMUS

2020

SISÄLLYSLUETTELO

1 SISÄLLYS

1. TAUSTAA	3
2. YHDISTYKSEN TOIMINTA	3
3. PAIKALLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA JA TULOKSET 2020	5
3.1 PÄIJÄNNE-LEADER.....	5
3.2 PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT	9
3.3 SISÄ-SUOMEN KALATALOUDEN TOIMINTARYHMÄ.....	11
4. TALOUS	14

1. TAUSTAA

Päijänne-Leader ry:n on yksi Suomen 54:stä toimintaryhmästä. Yhdistyksen tehtävänä on toimia maaseudun kehittäjänä Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Padasjoen, Pertunmaan ja Sysmän kuntien alueella. Päijänne-Leader toteuttaa alueellaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014-2020 sekä omaa paikallista strategiaansa. Yhteistyötä tehdään asukkaiden, yhteisöjen ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden kanssa.

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää paikallista omatoimisuutta, yhteistyöhön perustuvaa kehittämistyötä ja verkostoitumista eri toimijoiden välillä. Yhdistys toimii paikalliskehittäjänä, kannustaa asukkaita omatoimisuuteen, lisää kehittämiseen liittyvää osaamista, vahvistaa ja kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Lisäksi yhdistyksen tarkoituksena on edistää elinkeinotoiminnan ja työllisyyden yleisiä edellytyksiä.

Monirahastoinen Leader-ryhmä

Päijänne-Leader ry toteuttaa ja rahoittaa Manner-Suomen Maaseudun kehittämisohjelman mukaisia toimenpiteitä Leader-rahoituksella. Päijänne-Leader hallinnoi myös Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän toimintaa, jonka rahoitus tulee Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta. Päijänne-Leader hallinnoi myös maakunnallista kylätoimintaa, jota toteuttaa Päijät-Hämeen kylät Kyläjaoston kautta. Kylätoimintaan rahoitus tulee Maa- ja metsätalousministeriön kylätoiminnan valtionavusta Suomen Kylät ry:n kautta.

2. YHDISTYKSEN TOIMINTA

Yhdistyksen kokoukset

Poikkeusvuonna 2020 Päijänne-Leaderin kevätkokous pidettiin Pertunmaalla, Kuortin Kylätalolla 20.8.2020. Kokoukseen osallistui 13 henkilöä. Kevätkokouksessa käsiteltiin sille kuuluvat asiat, mm. tilinpäätös sekä erillisenä asiana aiesopimus yhdistymisestä Etpähä ry:n kanssa. Yhdistymiselle ei nähty estettä, joten aiesopimus hyväksyttiin.

Syyskokous pidettiin etäyhteydellä 8.12.2020 Rientolassa Padasjoella. Paikan päällä Rientolassa oli kolme yhdistyksen varsinaista jäsentä sekä toimihenkilöt, etäyhteyden päässä 11 jäsentä. Äänestystilanteeseen varauduttiin ottamalla käyttöön Äänestyskoppi.fi – palvelu, jota ei kokouksessa kuitenkaan tarvittu.

Syyskokouksessa käsiteltiin normaalit kokousasiat, mm. hallituksen erovuoroisuudet. Pakkoerovuorossa ei ollut, ketään, joten hallitus jatkaa samalla kokoonpanolla myös vuoden 2021.

Erillisenä asiana syyskokous hyväksyi Päijänne-Leader ry:n ja Etpähä ry:n yhdistymisen uuden ohjelmakauden alussa 1.1.2023.

Sääntömuutokset

Yhdistyksen säännöt uudistettiin Kylätoiminnan siirtyessä Päijänne-Leader ry:n alaisuuteen kyläjaostoksi. Säännöissä siirryttiin ns. kahden kokouksen käytäntöön. Tämän muutoksen toivotaan tuovan selkeyttä hallituskausiin ja talouden- ja toiminnan suunnitteluun. Uudet säännöt hyväksyttiin 27.2.2019.

Jäsenistö

Päijänne-Leaderin jäsenmäärän kehitys on ollut tasaista. Jäsenmaksu koetaan enemmän ns. kanatusjäsenmaksuksi kuin aktiiviseksi jäsenmaksuksi. Yhdistyksen internet-sivuilla on linkki, jolla voi hakeutua jäseneksi. Yhdistyksellä oli vuoden 2020 lopussa 108 henkilöjäsentä sekä 64 yhteisöjäsentä, yhteensä 172.

Hallitustyöskentely koronavuonna 2020

Hallituksen kokoukset toteutettiin pääsääntöisesti etäyhteydellä käyttäen Teams-sovellusta. Koronavuosi oli haasteellinen etenkin hallituksen koulutusten ja strategiaa valmistelevien tapaamisten osalta. Keväälle 2020 oli suunniteltu useampi tapaaminen, joissa pureuduttaisiin niin tulevaan strategiatyöhön sekä tulevaan aluemuutokseen sekä yhteistyön kehittämiseen Pohjois-Kymen Kasvun hallituksen kanssa. Valitettavasti osa tilaisuuksista jouduttiin perumaan ja osin siirtämään etäyhteyksille.

Hallitustyöskentely on ollut aktiivista. Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 11 kertaa, kaksi kokouksista oli sähköpostikokouksia. Kokouksissaan hallitus käsitteli 142 pykälää. Hallitus oli kaikissa päätöksissään yksimielinen. Hallitukseen kuuluu 12 jäsentä, yksi jäsenistä on puheenjohtaja. Toiminta-alueemme kuudesta kunnasta valitaan edustus kolmikantaperiaatteen mukaisesti siten, että julkisen tahon edustuksen mukaisesti myös yksityisen ja yhdistystahon paikat kiertävät kunnittain. Jokaisella hallituksen jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen edustaen samaa taustatahoa. Hallitus on osallistunut kokouksiin koronavuonna 2020 erittäin hyvin, yhdessäkään kokouksessa ei ole jouduttu tilanteeseen, ettei kokous olisi päätösvaltainen. Varajäsenet kutsutaan kokoukseen, mikäli varsinainen jäsen ei itse pääse osallistumaan.

Kunta	Varsinainen jäsen	Läsnä	Varajäsen	Läsnä	Edustus
Asikkala	Minna Koskinen	10/11	Kaarin Koskinen	- /11	Y
Asikkala	Isa Maunula	11/11	Matti Kettunen	- /11	J
Hartola	Tero Mäyrä	8/11	Matti Tanskanen	- /11	A
Hartola	Kai Virtanen	10/11	Kati Pietinen	- /11	J
Heinola	Hannu Rinne	11/11	Tauno Kuusinen	- /11	A
Heinola	Saija Jäppinen	8/11	Heikki Mäkilä	- /11	J
Padasjoki	Pirkka Ahola	10/11	Marja-Liisa Aidantausta	1/11	J
Padasjoki	Paula Salomäki	9/11	Hannu Hertti	- /11	Y
Pertunmaa	Risto Salminen	6/11	Raimo Mattila	- /11	J
Pertunmaa	Mirva Paasonen	8/11	Tiina Hölttä	1/11	A
Sysmä	Maire Kalliokoski	8/11	Pasi Uurasmaa	- /11	Y
Sysmä	Stina Ikonen	11/11	Pauli Nurminen	- /11	J

Edustukset: Y= yhdistys, A= maaseudun asukas, J= julkisen tahon edustus

Hallitus osallistui aktiivisesti etäyhteydellä syksyllä 2020 MMM:n ja Verkostopalvelujen järjestämään Muutostuki-koulutukseen, joka oli suunnattu toiminta-alueitaan muuttaville Leader-ryhmille. Kouluttajana toimi meille jo aiemmilta vuosilta tuttu Juha Heikkala. Koulutuskokonaisuuden aikana valmistui muutossuunnitelma Päijänne-Leader ry:n ja Etpähä ry:n yhdistymiselle. Muutossuunnitelmassa huomioidaan hyvin laajasti kaikki yhdistymiseen liittyvät tekijät, joista keskeisimpinä kysymyksinä on hallituksen kokoonpano ja siihen liittyvät kysymykset.

Päijänne-Leaderin henkilöstö

Päijänne-Leaderin kantahenkilöstö on pysynyt lähes samana jo useamman vuoden ajan. Toimistossamme työskenteli toimintavuonna 2020 toiminnanjohtaja Anu Taipale täysiaikaisena toimintarahalla ja hankeneuvoja-taluspäällikkö Virpi Kallioinen hanke- ja toimintarahalla.

Kyläasioista vastasi kyläaktiivaattori Henna Pirkonen Päijät-Hämeen Kylien kylätoiminnan avustuksella sekä työskennellen myös Heimohautomo-hankkeessa.

Maaseudun nykyaika ja tulevaisuuden kansalaistoiminta -hankkeessa (Heimohautomo) työskenteli yhteisöaktivaattori Joonas Karhinen.

Kalatalousryhmän aktivaattorina toimii Janne Ruokolainen, kalataloushankkeissa kalatalouskoordinaattorina toimi Maiju Puranen 31.7.2020 asti, jonka jälkeen samassa tehtävässä jatkaa Katja Svahnback.

3. PAIKALLINEN KEHITTÄMISTOIMINTA JA TULOKSET 2020

3.1 PÄIJÄNNE-LEADER

Toimintaympäristön muutokset

Viimeinen varsinainen ohjelmakauden toimintavuosi oli poikkeuksellinen. Koronapandemian aiheuttama totaalinen toimintatapojen muutos vei aluksi pohjan koko kehittämistyöltä, kunne löysimme itsemme ja toimijoiden kanssa toimivan, turvallisen ja tilanteeseen sopivan tavan toimia. Hankeneuvonnan ja koulutusten siirryttyä sekä verkkoon, että hyvin rajattuihin lähitapaamisiin sai toiminnan jatkumaan lähes normaalisti.

Päijänne-Leader ry:n strategian toteutuminen on edennyt pääosin hyvin. Paikallinen kehittämissstrategia toimi myös poikkeusvuonna tiekarttana kehittämiselle. Näkyvissä on, että myös siirtymäkauden ajan strategia on edelleen ajanmukainen ja alueemme kehittymistä hyvin tukeva.

Strategian tavoitteiden toteumatilanne 2020

Strategiamme jakautuu neljään painopistealueeseen, joiden kautta paikallista kehittämistyötä tehdään.

Paikallinen pienyrittäjyys ja palveluinnovaatiot

Paikallisten tuotteiden, sekä oman osaamisen arvostus on noussut alueellamme viime vuosina. Meidän rahoitettaviksi hankkeiksi asti paikallisiin tuotteisiin ja palveluinnovaatioihin liittyviä hankkeideoita on päätyntä kuitenkin vähän. Palveluinnovaatioissa huomioidaan myös yhdistysten kekseliäät uudet toimintamuodot.

Yritystuet ovat olleet Leader-ryhmämme haasteena miltei koko kauden. Ohjelmakauden loppupuolella tilanne helpottui alueen elinkeino-yhtiön toiminta-alueen laajenemisen myötä sekä onnistuneen yhteistyön kehittämisen ProAgrarian HYMY-hankkeen kanssa. HYMY:n kautta yritysneuvonnan ote vahvistui ja voimistui, joten saimme hyvin valmisteltuja hankkeita rahoitettavaksi. Yritysneuvonnassa olemme tehneet myös menestyksekkästä yhteistyötä Etpähä ry:n kanssa. Olemme tässä painopisteessä lähes tavoitteessamme.

Yhteisöllisyys

Strategisena tavoitteena Yhteisöllisyys-painopisteessä on ollut kylä- ja Leader toiminnan tiivis yhteistyö, yhteisöllisyyden kasvu ja asuinalueiden toimivat yhteisöllisyyttä tukevat tilat. Painopisteen toteutuminen on edennyt strategian mukaisesti, käytännössä ylittäen tavoitteet. Yhteistyö kylä- ja Leader-toiminnan osalta etenee suunnitellusti kylätoiminnan siirryttyä Päijänne-Leader ry:n alaiseksi jaostoksi vuoden 2019 alusta. Yhteisöllisyys-painopisteessä toteutetut hankkeet kohdistuvat pääosin olemassa olevan infrastruktuurin kunnostamiseen sekä asuin- ja harrasteyhteisöä kehittäviin hankkeisiin.

Matkailu

Matkailu on ollut etenkin alkuohjelmakaudesta Päijänne-Leaderin painopisteiden kärjessä rahoitettujen toimenpiteiden osalta. Matkailutoimenpiteiden rahoituksessa Leader-ryhmä on löytänyt oman roolinsa alueen toimijoiden ja muiden rahoittajien joukossa. Leader-rahoitteiset hankkeet tukevat isoa alueellista rakennetta mm. kohdistamalla rahoitusta pienten toimijoiden hankkeisiin, mm. kyläyhdistysten luontopolkuihin, tapahtumiin ja pienten yritysten matkailuinvestointeihin. Matkailuhankkeiden osuus rahoituskehiksestämme on onnistunut optimaalisesti.

Maaseutuasumisen uuden muodot

Strategisista painopisteistä haastavin ja mielenkiintoisin on maaseutuasumisen uudet muodot, jossa tavoitteen on tukea mm. yhteisöasumisen, ryhmärakentamisen ja ekokyläien syntymistä uusina asumisen innovaatioina alueellamme. Ohjelmakauden alkupuolella teimme strategista valintaa tämän painopisteen aktivointitoimenpiteiden osalta ja kaukonäköisesti odotimme parempia aikoja. Meitä ehkä vähän jopa onnisti, sillä tämän strategisen painopisteen näkyvyys ja kehittämistarpeet tulivat erinomaisen hyvin esille koronavuonna 2020. Yhteistyö hallinnoimassamme

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VÄÄKSY
www.paijanne-leader.net

Anu 040 7642 462
Virpi 044 7700 174

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

MANU-hankkeessa Citymaalaiset -ryhmän kanssa on tuonut valtavasti lisää ymmärrystä maaseutu-asumisen ja monipaikkaisuuden kehittämistarpeisiin.

Julkisen tuen (eu+valtio+kunta) jakautuminen strategian painopisteittäin 2020

	2020	%	Koko kaudella	%	Tavoite%
Pienyrittäjyys ja palveluinnovaatiot	165 752	23	929 825	23	25
Matkailu	253 125	34	1 183 388	29	30
Yhteisöllisyys	286 044	39	1 862 858	45	35
Maaseutu-asuminen	28 830	4	136 790	3	10
Yhteensä	733 751	100	4 112 861	100	100

Hanke- ja yritystukihakemukset

Vuonna 2020 Päijänne-Leaderin hallitus käsitteli yhteensä 25 hanketta, joista puollettiin 25. Puolletuista hankkeista kuusi oli yritystukia, 8 yleishyödyllistä investointihanketta ja 7 yleishyödyllistä kehittämishanketta, kaksi alueitten välistä kehittämishanketta sekä kaksi teemahanketta. Ohjelmakauden alussa käyttöön otetulla Ideavaihe-käsittelyllä pystyttiin sujuvoittamaan hankkeen läpikäyntiä hallituksessa, hallitus tuli tutummaksi hankkeen kanssa ja hankeajatus tuli entistä tarkemmin perattua ennen päätöksentekoa. Ideahanke-käsittelyllä pyritään helpottamaan sekä hakijan, että hankkeita valmistelevaa henkilöstön työtä karsimalla jo mahdollisimman alkuvaiheessa ne hankkeet, jotka eivät ole strategiamme mukaisia, tai täytyä valintakriteerien edellytyksiä.

Strateginen painopiste	Hankkeet, kpl	Julkinen tuki (EU+valtio+kunta)	Kokonaiskustannusarvio
Matkailu	6	253 125	282 875
Yhteisöllisyys	9	286 044	376 471
Paikallinen pienyrittäjyys ja innovaatiot	9	165 752	523 994
Maaseutu-asumisen uudet muodot	1	28 830	32 033
Yhteensä	25	733 751	1 215 373

Hankerahoituksen jakautuminen strategiset painopisteiden mukaisesti vuonna 2020

Yritystukien kysyntä oli poikkeuksellisen vilkasta koronavuonna. Läheskään kaikki yhteydenotot eivät johtaneet tukitoimiin, osa hankkeista ohjattiin eteenpäin ja osa yrittäjistä tarvitsi lähinnä keskustelukumppania. Vuoden 2020 aikana havaittiin selkeä tarve myös vahvistaa oman organisaatiomme yritysneuvontaa. Yritystukiin liittyvään kysyntään ja neuvontatarpeeseen kohdistuva osaavaa resurssi on oleellisen tärkeä onnistuneiden hankepäätösten edellytys. Hyvä yhteistyö ProAgrian HYMY-hankkeen sekä paikallisen elinkeino-yhtiö LADEC:n kanssa tuotti sekä yhteistyötä,

että konkreettisia hankkeita yritystukiin. Hyvä yhteys HYMY-hankkeessa toteutui myös yritysryhmähankkeiden valmistelun osalta.

Strateginen painopiste	Hankkeet 2014-2019	Puollettu 2020	Yhteensä 2014-2020	Uusia hakijoita 2020
Matkailu	25	6	31	2
Yhteisöllisyys	46	9	55	5
Paikallinen pienyrittäjyys ja innovaatiot	25	9	34	4
Maaseutuasumisen uudet muodot	2	1	3	
Yhteensä	98	25	123	11

Hankkeiden jakautuminen strategisten painopisteiden mukaisesti koko kaudella

Teemahankkeet

Toimintavuonna 2020 aloitettiin uusi teemahanke sisällöllä Uudenlaiset tapahtumat. Valitettavasti koronapandemia sotki teemahankkeiden toteutusta paljon ja suuri osa hankkeista siirtyi toteutettavaksi sitten, kun se on tapahtuman luonne huomioiden mahdollista.

Yhdistysten pienet investoinnit – teemahankekokonaisuus oli myös toimintavuonna 2020 käynnissä.

Oma hanketoiminta

Heimohautomo

Päijänne-Leader ry sai rahoituksen Hämeen ELY-keskuksesta Maaseudun nykyaika ja tulevaisuuden kansalaistoiminta Päijät-Hämeessä – kehittämishankkeelle (Heimohautomo). Hankkeen keskeisenä tavoitteena on myös uudistaa ja vakiinnuttaa aktiivinen ja järjestelmällinen yhteistyö alueen eri toimijoiden välillä. Hanke on toteuttanut lukemattoman määrän erilaisia koulutuksia, tukenut yhteisöjä hankkeiden alustavissa suunnitelmissa, tuottanut yhteisöjen käyttöön laajasti erilaista koulutusmateriaalia mm. tapahtumien järjestämisestä, vapaaehtoisten kouluttamisesta sekä nuorten saamisesta mukaan toimintaa. Heimohautomo-hankkeessa työskentelee yhteisöaktiivaattori Joonas Karhinen sekä kyläaktiivaattori Henna Pirkonen.

UNTO – Uusia tapoja luoda ja toteuttaa yhdessä

Hankkeen tavoitteena on laatia alueiden asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien näkemysten pohjalta ryhmien toimintaympäristön nykytilan kuvaukset ja tulevaisuuden kehitysnäkymät. Hankkeessa tullaan muodostamaan paikalliskehittämisen toimintamalli, jossa em. Leader-ryhmät pystyvät yhteistyössä hoitamaan tehtäviään tuloksellisesti ja vaikuttavasti. Hankkeen aikana laaditaan suunnitelma siitä, miten em. Leader-ryhmien tekemässä aluekehittämisessä voidaan käytännössä hyödyntää nykyistä enemmän paikkatietodataa ja tutkimustuloksia. Hankkeen toteuttajina toimivat Leader-ryhmät Pohjois-Kymen Kasvu, Etpähä ja Päijänne-Leader.

MANU – Maaseutuasumisen uudet tuulet

Oman tuotannon hankkeena toteutettava MANU – Maaseutuasumisen uudet tuulet - hankkeen tavoitteena on parantaa uudentyyppisten asumisen ratkaisujen avulla mahdollisuuksia asua maaseudulla ja lisätä sitä kautta maaseudun elinvoimaisuutta. Tavoitteena on myös avata maaseutuasumisen mahdollisuuksia monipuolisesti selvittämällä mm. ekoasumisen ja yhteisöasumisen nykytila ja haasteet. Hanke toteutetaan yhteistyössä Citymaalaiset – ryhmän kanssa.

Nuoriso- ja YhteisöLeader-rahoitus

Nuoriso- ja YhteisöLeader-rahoituselementit ovat yksinkertaisia pienhankkeita yhdistysten tarpeisiin. Kummassakin rahoituksessa tukimaksimi 500 euroa/hanke. Hankkeisiin käytettävissä oleva rahoitus on jyvitetty kuntien maksaman kuntarahnan suhteessa. Nuoriso- ja YhteisöLeader-hankkeet ovat olleet todella monipuolisia, kuoroasuista kylätalon keittiön kunnostamisen kautta jääharjoitteluvälineistöön.

Viestintä ja tiedotustoimet

Leader-toiminnan viestintä on painottunut pitkälti hyödyntämään sosiaalista mediaa. Facebook ja Instagram ovat käytetyimmät viestintävälineet. Teemahanke-hauista, yhdistyksen kokouksista sekä muista isommista tapahtumista viestiään myös yhdistyksen nettisivujen kautta. Viestiä pyritään aktiivisesti viestimään myös muilla keinoin, esim. tiedotteilla sekä suorilla kontakteilla toimittajiin. Uutiskirje lähti jäsenistölle kahdesti. Yhteistyötä viestinnässä tehtiin myös Hämeenraitti-viestintähankkeen kanssa.

3.2 PÄIJÄT-HÄMEEN KYLÄT

Päijät-Hämeen Kylät ry:n toiminta purkautui vuoden 2018 lopussa ja jatkui Päijänne-Leader ry:n alla omana jaostonaan vuoden 2019 alusta alkaen. Kylätoiminta jatkaa Päijänne-Leader ry:n alla hyvin itsenäisesti. Toiminnasta vasta Kyläjaosto, jonka jäsenistö on valittu alueellisesti kattavasti. Kyläjaoston toiminta mahdollistuu Kylätoiminnan valtionavulla, samoin kuin muissa itsenäisissä maakunnallisissa kyläyhteenliitymissä.

Päijät-Hämeen Kylien tavoitteena on edistää hyvinvointia Päijät-Hämeessä paikallisesti. Asukkaita innostetaan toimimaan oman asuinympäristönsä kehittämiseksi. Päijät-Hämeen Kylät pyrkii vastaamaan ajankohtaisiin toimintaympäristön muutoksiin olemalla mukana aktiivisena vaikuttajana, toimijana ja kehittäjänä sekä verkostoituu toisten maakunnallisten paikallistoimijoiden kanssa.

Päijät-Hämeen Kylät tukee toiminta-alueen ja kylien kehittämistä tunnistettujen tarpeiden mukaan. Kehittämistyöllä halutaan lisätä kylien ja korttelien elinvoimaa, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Kylien kehittämiseksi järjestetään koulutuksia, kyläiltoja sekä tapahtumia. Toiminnan keskiössä ovat kyläläiset. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä muiden toimijoiden ja muun muassa Heimo-hautomo -hankkeen kanssa.

Kyläjaosto

Kyläjaosto koostui 2020 seitsemästä varsinaisesta ja neljästä varajäsenestä. Kyläjaoston jäsenet edustivat alueellisesti lähes koko toiminta-aluetta. Kyläjaoston jäsenet ovat mukana alueensa kylä-/yhdistystoiminnassa aktiivisesti.

Kyläjooston kokouksia järjestettiin viisi. Lisäksi tehtiin päätöksiä sähköpostitse. Kyläjooston ja kyläaktivaattorin kesken käytiin keskustelua myös WhatsApp -ryhmässä, joka toimi pienempien ja piikaisten asioiden tiedottamisessa ja sopimisessa.

Kyläjooston kokoonpano 2020

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Hannu Rinne, Päijänne-Leader ry:n edustaja	Katriina Lähteenmäki, Orimattila
Päivi Riikonen, Asikkala	Pirjo Apajainen, Padasjoki
Kristiina Mattila-Nousiainen, Heinola	Kati Pietinen, Hartola
Kari Rauha, Hollola	Kari Toivonen, Hollola
Karita Alén, Orimattila	
Mari Brunou, Lahti	
Stina Ikonen, Sysmä	

Toiminta vuonna 2020

Päijät-Hämeen vuoden kylä 2020

Päijät-Hämeen Vuoden Kylä 2020 valintaa varten koottiin isompi valitsijaraati, johon kutsuttiin mm. Päijät-Hämeen liiton, alueen median ja edellisen vuoden Vuoden Kylän edustajia. Lisäksi äänioikeus Vuoden Kylän valinnassa annettiin alueen kansanedustajille. Voittajaksi valittiin ”kylä kaupungin keskeltä”: Anttilanmäki Lahdesta.

Kyläkalaasi

Kyläkalaasi järjestettiin Anttilanmäellä 5.9.2020. Maakunnallisen kyläjuhlan sisältö suunniteltiin yhdessä Anttilanmäen kyläläisten kanssa. Juhlassa muistettiin myös kyläaktiiveja: Päijät-Hämeen Kylien jakamat Suomen Kylät ry:n kylätoiminnan hopeiset ansiomerkit 2020: Sinikka Ahola, Kasiniemi, Padasjoki Kaisa Vuorivirta, Urajärvi, Asikkala Anni Savolainen, Tiirismaa/Pyhäniemi, Hollola Tapio Nieminen, Putkijärvi, Hartola Erkki Rope, Anttilanmäki, Lahti Teija Nuorteva, Onkiniemi.

Avoimet kylät ja Kyläralli

Päijät-Hämeessä oli Avoimet Kylät -päivänä 13.6.2020 mukana 51 kylää, joissa oli yhteensä 55 tapahtumaa. Kyläralli toteutettiin Avoimet Kylät -päivänä Päijät-Hämeessä toista kertaa, mutta tällä kertaa täysin etänä. Kokonaisuus muodostui 13 erikoiskokeesta eri puolilta maakuntaa. Peliä sai pelata etänä mistä päin Suomea tahansa kuukauden ajan ActionTrack -pelisovelluksella. Peli avasi Avoimet Kylät -päivänä 13.6.20. Osallistujia oli kaikkiaan 50 tiimiä.

Kyläkahvit

Kyläkahveja järjestettiin pääasiassa etänä ja yksi hybridinä yhteensä 4 kertaa vuoden 2020 aikana. Kyläkahvit ovat kaikille avoimia matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja.

Viestintä

Kyläkirjeitä lähetettiin sähköisenä 2020 seitsemän kappaletta. Niitä jaettiin myös ajankohtaisissa tapahtumissa paperisena versiona alkuvuonna. Facebook ja Instagram -tilejä käytettiin viikoittain. Tiedotteita kirjoitettiin kaikista isoista tapahtumista ja tempauksista. Facebook ja Instagram -tilit

jaettiin samalla alueella toimivan yhteisöjä sparraavan Heimohautomo -hankkeen kanssa. Lehti- juttuja ja radiohaastatteluja poiki mm. Avoimet Kylät -päivästä ja Vuoden Kylän valinnasta.

Yhteistyö

Päijät-Hämeen Kylien kyläaktivaattori toimi Päijät-Hämeen yhdistysfoorumin jäsenenä edusta- massa kyliä ja niiden yhdistyksiä. Yhdistysfoorumissa on laajasti maakunnan yhdistys- ja järjestö- toimijoita. Syksyllä 2020 toteutettiin Yhdistys- ja järjestöstrategia, jonka avulla tuetaan monitoimi- jaista yhteistyötä ja vaikuttamistyötä. Kylät oli mukana myös Heinolan kaupungin alueidentiteetti- projektissa Jyränkölän ja Heinolan Kirkonkylän kehittämisilloissa.

Kyläaktivaattori on toiminut Suomen Kylät ry:n kyläjaostossa vuodesta 2019 alusta.

3.3 SISÄ-SUOMEN KALATALOUDEN TOIMINTARYHMÄ

Päijänne-Leader hallinnoi Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmää. Sisä-Suomen kalatalousryh- män muodostavat Etpähä ry, Jyväsräihi ry, Maaseutukehitys ry, Pohjois-Kymen kasvu ry, Päijänne- Leader ry, Vesuri ry ja Viisari ry. Kalatalousryhmän strategisina painopisteinä on osaamisen, laa- dun ja innovaatioiden kehittäminen, infrastruktuurin ja toimintaympäristön kehittäminen sekä uusien tuotteiden ja markkinoiden kehittäminen. Rahoitusta Sisä-Suomen kalatalouden toiminta- ryhmällä elinkeinotalouden kehittämishankkeisiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta on käy- tettävissä noin 1,0 miljoonaa euroa kaudelle 2014–2020.

Kalatalousryhmän hallinto ja ohjaus

Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän ohjausryhmä vastaa kalatalouden toimintaryhmän strategian toteutuksesta. Ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa, helmikuussa ja elokuussa 2020. Kalajaosto käsittelee ja hyväksyy rahoitettavat hankkeet.

OHJAUSRYHMÄ	Taustataho
Evita Reitti	Pohjois-Kymen kasvu ry: n edustaja
Jukka-Pekka Jauhiainen	ETPÄHÄ ry: n edustaja
Anu Taipale	Päijänne-Leaderin edustaja
Raisa Saarilahti-Kulju	Vesuri-ryhmä ry: n edustaja
Tiina Seppälä	Maaseutukehitys ry: n edustaja
Leena Karjalainen	Jyväsräihi ry: n edustaja
Marja Salonen	Viisari ry: n edustaja
Juha Piilola	Elinkeinon edustaja
Juha Hertsi	Päijät-Hämeen liitto
Jorma Kirjavainen	ELY-keskus
Hilkka Laine	Keski-Suomen liitto

Kalatalousjaoston koonpano 31.12.2020.

JAOSTO	Etunimi	Sukunimi	Taho	LEADER-ryhmä
Jäsen	Seppo	Niskanen	Kalatalouden yrittäjät	Jyväsräihi ry
Varajäsen	Mervi	Rossi	Kalatalouden yrittäjät	Jyväsräihi ry
Jäsen	Jorma	Kääpä	Kalatalouden yrittäjät	Vesuri-ryhmä ry
Varajäsen	Markku	Jokela	Kalatalouden yrittäjät	Vesuri ry
Jäsen	Jukka	Nikkilä	Yhdistykset, vesialueen omistajat	Viisari ry
Varajäsen	Pasi	Koppinen	Yhdistykset, vesialueen omistajat	Vesuri-ryhmä ry
Jäsen	Veli-Matti	Saarinen	Yhdistykset, vesialueen omistajat	Maaseutukehitys ry
Varajäsen	Panu	Volanto	Yhdistykset, vesialueen omistajat	Maaseutukehitys ry
Jäsen	Risto	Kannel	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Jyväsräihi ry
Varajäsen	Mervi	Rossi	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Jyväsräihi ry
Jäsen	Tarja	Stenman	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Viisari ry
Varajäsen	Tiina	Siimekselä	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Viisari ry
Jäsen	Marja	Salonen	LEADER-ryhmät	Viisari ry
Varajäsen	Tuula	Koponen	LEADER-ryhmät	Vesuri-ryhmä ry
Jäsen	Pirkka	Ahola	LEADER-ryhmät	Päijänne-Leader ry
Varajäsen	Virpi	Kallioinen	LEADER-ryhmät	Päijänne-Leader ry
Jäsen	Esa	Kotilainen	Kalatalouden yrittäjät	Viisari ry
Varajäsen	Jani	Suvanto	Kalatalouden yrittäjät	Viisari ry
Jäsen	Pentti	Yli-Kaitala	Kalatalouden yrittäjät	Pohjois-Kymen kasvu ry
Varajäsen	Martti	Puska	Neuvonta	Pohjois-Kymen kasvu ry
Jäsen	Ari	Seppälä	Kalatalouden yrittäjät	ETPÄHÄ ry
Varajäsen	Janne	Salminen	Kalatalouden yrittäjät	ETPÄHÄ ry
Jäsen	Heikki	Tuomainen	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Päijänne-Leader ry
Varajäsen	Arto	Immonen	Tutkimus, neuvonta, koulutus	Päijänne-Leader ry

Kalajaosto kokoontui kasvokkain kerran, syyskuussa 2020. Lisäksi pidettiin kolme sähköpostikokousta, joissa käsiteltiin ja päätettiin hankkeiden rahoittamisesta. Syyskuun kokoukseen kutsuttiin myös varajäsenet.

Sisä-Suomen kalatalousryhmän ohjelmasta rahoitetut hankkeet

Ryhmälle tähän mennessä tulleet hankkeet, niiden toteutusaika, toteuttaja, tilanne ja kokonaisrahoitus

- Kapeenkosken kalastus- ja elämispalveluiden yritysryhmähankkeen esiselvityshanke, 1.10.2016-31.12.2018, Kapeenkoski Oy, päättynyt, kokonaisrahoitus 5 500 euroa.
- Täpläravun ja vajaastihödynnettyjen kalojen menekinedistäminen vauvasta vaariin, 15.3.2017 – 31.12.2017, Nyystölän osakaskunta, päättynyt, kokonaisrahoitus 7290 euroa.
- VAKAVA, Vajaastihödynnettyjen kalalajien verkosto- ja aktivointihanke, 31.3.2017-31.12.2018, Etelä- ja Keski-Päijänteen kalastusalue, päättynyt, kokonaisrahoitus 32 600 euroa.
- Kierrenuotan kehittämishanke, 1.7.2017-31.12.2018, SSYP-kehitys, päättynyt, kokonaisrahoitus 40 674 euroa.

- Villin kalan käytön edistämishanke, 22.5.2017-30.9.2017, Koulutuskeskus Salpaus, päättynyt, kokonaisrahoitus 10 000 euroa.
- Esiselvitys kalankasvatuksen aloittamiseksi kiertovesilaitoksessa Päijät-Hämeessä (KIERTOVE-SIKASVATUS LIIKETOIMINNAKSI 2020), 17.8.2017-31.12.2018, LADEC, päättynyt, Kokonaisrahoitus 30 000
- Järvikala markkinoille, 1.10.2017-28.2.2018, JAMK, päättynyt, kokonaisrahoitus 23 827
- Aquaponisen vesiviljelyn mallin suunnitteluhanke, 1.9.2017-31.12.2018, JAMK, päättynyt, kokonaisrahoitus 30 000 euroa
- Selvitys Sisä-Suomen kalaraaka-ainevirroista viennin näkökulmasta, 5.12.2017-31.12.2019, Profashional Eija Villberg Oy, käynnissä, kokonaisrahoitus 19 250 euroa
- Aquaponisen vesiviljelyn jatkohanke, 1.12.2018-31.12.2020, JAMK, käynnissä, kokonaisrahoitus 65 000 €
- Kalastuksen ja kalanjalostuksen protopaja, 1.3.2019 – 31.12.2020, JAMK, päättynyt, kokonaisrahoitus 37980 €
- Elinkeinokalatalouden tulevaisuus Sisä-Suomessa-esiselvityshanke, 17.01.2019 - 31.12.2019, Päijänne-Leader, päättynyt, kokonaisrahoitus 22 275 €
- Mestari-kisälli-hanke, 1.6.2019-30.6.2021, Päijänne-Leader, käynnissä, kokonaisrahoitus 143900 €
- Kymenlaakson sisävesien elinkeinokalatalouspalvelus, 1.1.-31.10.2020, XAMK, käynnissä, 28 237 €
- Kehittyvä elinkeinokalatalous Sisä-Suomessa, 5.9.2019 – 31.12.2020, Päijänne-Leader, päättynyt, 33 175 €
- Sisä-Suomen matkailukalastuksen nykytila ja tulevaisuuden edellytykset, 7.4.2020-30.6.2021, Päijänne-Leader, käynnissä, 23 000 €
- Lähikalan arvoketjun kehittäminen Sisä-Suomessa, 5.3.2020 – 31.10.2021, Päijänne-Leader, käynnissä, 50 175€

Toimenpiteet vuonna 2020

Aktivointi

Aktivointia on tehty hyvin monilla tavoin. On panostettu eri toimijaryhmien tiedon lisäämiseen ja heidän sitouttamiseensa kalatalousryhmän toimintaan. Lisäksi on tavattu kuntien edustajia, koulutusorganisaatioiden, eri säätiöiden, kalatalouskeskusten ja yhdistysten edustajia sekä alan yrittäjiä, joita on ohjattu ja aktivoitu toimintansa kehittämiseen. Yrittäjien aktiivisuus ja menestyminen sitä kautta luo pohjan koko kehittämistoiminnalle.

Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmässä työskenteli vuonna 2020 kaksi kalatalouskoordinaattoria Mestari-Kisälli – hankkeessa sekä Lähikalan arvoketjun kehittäminen Sisä-Suomessa – hankkeessa. Kalatalouskoordinaattorina toimi 1.1.2020 – 31.7.2020 Maiju Puranen. Maijun siirryttyä opetustehtäviin hankekoordinaattorina ko. hankkeissa jatkaa Katja Svahnback.

Hankeistaminen ja esiselvitykset

Varsinaisten, hakemukseksi asti edenneiden hankkeiden lisäksi on tehty runsaasti ideointityötä eri tahojen kanssa. Yksi tärkeimmistä teemoista on ollut särjen ja muiden vajaastihyödynnettyjen kalalajien saaminen ihmisravinnoksi. Aihetta koskettavia hankkeita on satu käyntiin ja itse asiaa saatu edistettyä verkostoja luomalla ja tiedonvälitystä lisäämällä.

Hankeistamista ja esiselvityksiä on tehty myös mm. täpläravun menekinedistämiseksi, kalastajien tietotaidon kartoittamiseksi ja yhteistyöverkostojen lisäämiseksi. Yrityskäyntejä tehtiin vuonna

vuonna 2020 viisi. Yritystapaamisten kohteena oli kolme jalostus- ja kaksi kalastusyritystä. Yrityskäyntien tehtävänä oli tutustua alueen kalatalouteen ja siihen liittyviin toimijoihin ja kehittää yritysten toimintaa. Kevätkaudella 2020 yhteydenpito yrityksiin siirtyi suurelta osin verkkoon ja puhelimitse tehtäväksi.

Viestintä

Viestintään on saatu lisätehoa Mestari-Kisälli- ja Lähikalan arvoketjun kehittämishankkeesta. Niissä on tuotettu mm. videomateriaalia sosiaaliseen mediaan. Videoita tuotettiin vuoden 2020 aikana kolme. Lisäksi Sisä-Suomen kalatalousryhmän hallinnoima Sisä-Suomen matkailukalastuksen nykytila ja tulevaisuuden edellytykset-hanke teki yhteistyössä Kinnon hallinnoiman Luontomatkailuon vauhtiratas-LUOVA_hankeen kanssa kaksi videota Kouvolan alueen matkailukalastuksen markkinoinnin tueksi. Videoita jaettiin Face-bookissa, Instagramissa, Youtubessa ja Twitterissä. Yhteensä kaikkia videoita on katsottu tai jaettu yli 40 000 kertaa.

4. TALOUS

Päijänne-Leader ry:n taloustilanne

Yhdistyksemme taloustilanne on hyvä, oma pääoma positiivinen. Poikkeusvuonna ei yhdistyksen taloudessa tapahtunut merkittäviä muutoksia. Matkakulut ja muut tilaisuuksien järjestämiseen liittyvät kustannukset olivat tilanteesta johtuen merkittävästi pienemmät. Hankkeiden toteuttamiseen ja paikalliseen kehittämistoimintaan ei koronatilanne aiheuttanut merkittäviä muutoksia.

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VÄÄKSY

www.paijanne-leader.net

Anu 040 7642 462
Virpi 044 7700 174

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

